

Secretariaat:
Maliesingel 71, 3582AB Utrecht
Tel: 0644404543

Het College van burgemeester en wethouders van Utrecht
Postbus 16200
3500 CE Utrecht

Betreft: advies Initiatievenfonds

Utrecht, 13 maart 2015

Geacht college,

Wijkraad Oost vraagt uw aandacht voor het volgende:

Aanleiding

Op 18 februari heeft de heer B. Andriessen ons uitgenodigd een advies uit te brengen over voorstellen voor de inrichting van het Initiatievenfonds, zoals beschreven in een notitie bij die uitnodiging. Graag gaat Wijkraad Oost in op die uitnodiging.

Voorgeschiedenis

In het collegeakkoord is besloten het Leefbaarheidsbudget en het Budget Flexibel Welzijn samen te voegen in een nieuw op te richten Initiatievenfonds. Op 15 mei 2014 heeft Wijkraad Oost u geadviseerd de wijkbureaus een rol te geven bij het toekennen van aanvragen uit het Initiatievenfonds, een rol die vergelijkbaar is met de rol die de wijkbureaus hadden bij het Leefbaarheidsbudget.

Na raadpleging van wijkraden en burgers ligt er nu een "Voorstel kenmerken Initiatievenfonds, 17 februari 2015" ter tafel, waarover dus ons advies wordt gevraagd.

Overwegingen

De wijkraad constateert dat in het voorliggend voorstel een deel van het Initiatievenfonds wordt gereserveerd voor wijkgebonden initiatieven. De omvang van dat deel wordt bepaald op basis van het aantal inwoners van de wijk. In principe is de wijkregisseur de beoordelaar voor aanvragen uit het wijkgebonden deel van het Initiatievenfonds. Daarmee is onzes inziens ons advies van 15 mei afdoende gehonoreerd.

In het voorliggende voorstel kunnen wij ons ook verder vinden, met uitzondering twee punten, te weten de behandeling van gemeentelijke fysieke investeringen en de mogelijkheid van veeljarige subsidiëring van initiatieven.

Gemeentelijke fysieke investeringen

In het voorstel staat:

Initiatieven die betrekking hebben op gemeentelijke fysieke investeringen in de openbare ruimte komen voor ondersteuning vanuit het Initiatievenfonds in aanmerking als aan dezelfde voorwaarden wordt voldaan als door andere initiatieven.

In het stadsgesprek van 28 januari bleek ruim 40% van de deelnemers tegen financiering van dergelijke initiatieven uit het Initiatievenfonds te zijn, en nog eens bijna 40% wilde het Initiatievenfonds

alleen inzetten om voorfinanciering mogelijk te maken. Het voorliggende voorstel vindt dus geen steun bij 80% van de deelnemers.

Ook Wijkraad Oost is tegen het gebruik van het Initiatievenfonds voor financiering van projecten die uit vakinhoudelijke budgetten gefinancierd behoren te worden. In het verleden zijn nogal eens projecten in de openbare ruimte uit het Leefbaarheidsbudget betaald. Het ging daarbij veelal om grote bedragen. Al eerder heeft de wijkraad zijn ongenoegen geuit over dergelijk gebruik van het Leefbaarheidsbudget, bijvoorbeeld in ons advies van 16 november 2013. Wijkraad Oost is van mening dat vakinhoudelijke projecten uit de desbetreffende budgetten gefinancierd dienen te worden. Die budgetten zijn immers daarvoor bedoeld. Bovendien maakt financiering uit die budgetten de juiste controle door de gemeenteraad over die uitgaven mogelijk, terwijl financiering uit het Initiatievenfonds die controle zou omzeilen.

Wijkraad Oost is geen voorstander van het gebruik van het Initiatievenfonds voor voorfinanciering van vakinhoudelijke projecten. Door voorfinanciering zou het Initiatievenfonds het ene jaar snel uitgeput kunnen zijn, en het volgend jaar zou er door de terugbetaling een overschot ontstaan (althans, als de gemeenteraad alsnog instemt met dat project – de vraag wat er zou gebeuren als dat niet het geval is blijft in het voorliggende voorstel onbeantwoord). Waar er behoefte ontstaat aan snelle uitvoering van een project, sneller dan begroot, zou de mogelijkheid moeten bestaan om een voorschot te nemen binnen de eigen vakbegroting. Dit lijkt enigszins op het voormalige potje "onvoorzien", maar wijkt daarvan af in de zin dat zo'n voorschot het volgend jaar moet worden terugbetaald. Een post "onvoorzien" gaat verloren aan het eind van een kalenderjaar (en nodigt daarom uit tot overbodige uitgaven), maar een restant in een post "voorschotpotje" zou naar het volgend jaar worden meegenomen; bovendien moet het volgend jaar dat potje weer worden aangevuld uit het reguliere budget. De grootte van het potje zou bijvoorbeeld 5% kunnen zijn. In het kader van wijkgericht werken zou de wijkregisseur een rol kunnen spelen bij de inzet van gelden uit dat potje.

Voor zover wij weten heeft bedoelde oneigenlijke financiering zich tot nu alleen voorgedaan bij "gemeentelijke fysieke investeringen". Toch houden wij rekening met de mogelijkheid dat ook bij andere projecten, bijvoorbeeld in de zorg, een oneigenlijk beroep op het Initiatievenfonds gedaan gaat worden.

Meerjarige ondersteuning

Het voorliggende voorstel geeft een limitatieve opsomming van initiatieven die meer dan drie jaar lang ondersteund kunnen worden uit het Initiatievenfonds. Het gaat om:

- het maken en verspreiden van buurt- of wijkkranten, of -websites
- de ondersteuning van bewonersgroepen;
- activiteiten die uit hun aard jaarlijks terugkeren zoals festivals en vieringen van feestdagen;

Wijkraad Oost echter vindt dat ook deze initiatieven niet in aanmerking zouden moeten komen voor ondersteuning gedurende meer dan drie opeenvolgende jaren. Daarmee wijkt de mening van de wijkraad af van die van de meerderheid van de deelnemers aan het stadsgesprek. De wijkraad overweegt echter als volgt.

Drie jaar is ruim voldoende voor een initiatief om zichzelf te bewijzen. In die tijd moet een succesvol initiatief in staat worden geacht zoveel middelen te kunnen genereren dat het zonder verdere middelen uit het Initiatievenfonds kan voortbestaan – dat is precies een kenmerk van succes voor een initiatief. In essentie zijn er twee mogelijkheden voor een succesvol initiatief om die middelen te genereren: het is mogelijk dat de deelnemers aan het initiatief zelf het succes inzien, en dan de benodigde financiën zelf opbrengen (dat geldt bijvoorbeeld voor straatfeesten); en het is mogelijk dat de gemeenteraad het initiatief zo belangrijk vindt dat hij het op de reguliere gemeentelijke begroting plaatst (dat zou bijvoorbeeld kunnen gelden voor wijkkranten). Dus door hetzij eigen financiering hetzij finan-

ciering door de gemeenteraad kunnen succesvolle initiatieven blijven voortbestaan, ook zonder ondersteuning uit het Initiatievenfonds. Een succesvol initiatief, zoals vaak een wijkwebsite, mag niet vastlopen omdat in een zeker jaar het Initiatievenfonds uitgeput is geraakt aan andere initiatieven. Daarom is het Initiatievenfonds niet geschikt voor financiering van langlopende activiteiten. Initiatieven die noch de deelnemers noch de gemeenteraad voldoende aanspreken moeten daarentegen niet op kosten van het Initiatievenfonds in stand worden gehouden. De wijkraad ziet het Initiatievenfonds, in overeenstemming met de naam, als fonds voor incidentele financiering van initiatieven.

We benadrukken dat bovenstaande betrekking heeft op initiatieven, niet op initiatiefnemers. Een zekere initiatiefnemer kan vele jaren achtereen subsidie uit het Initiatievenfonds ontvangen, maar dan wel voor onderscheidene initiatieven, die ieder voor zich niet meer dan drie opeenvolgende jaren worden ondersteund uit het Initiatievenfonds.

Advies

Wijkraad Oost adviseert u derhalve:

- Financier gemeentelijke fysieke investeringen in de openbare ruimte en ook andere vakinhoudelijke projecten (bijvoorbeeld in de zorg of de volksgezondheid) uit de desbetreffende vakbudgetten en maak financiering uit het Initiatievenfonds niet mogelijk, ook niet in de vorm van voorfinanciering;
- Maak, waar gewenst, voorfinanciering van vakinhoudelijke initiatieven mogelijk via een "voorschotpotje". Dit voorschotpotje kan in een zeker jaar snel worden aangesproken, maar moet dan het volgend jaar worden aangevuld, waarbij de reguliere begrotingssystematiek kan worden gevolgd. De grootte van dat potje zou 5% kunnen zijn. We adviseren de wijkregisseurs een rol te geven bij de eventuele inzet van gelden uit dit potje, hetgeen past in uw beleid de diensten wijkgericht te laten werken.

Door deze adviezen op te volgen komt u tevens tegemoet aan de wens van de overgrote meerderheid (80%) van de deelnemers aan het stadsgesprek van 28 januari. Deze wens had betrekking op "gemeentelijke fysieke investeringen", maar Wijkraad Oost adviseert genoemde adviezen ook toe te passen op andere vakinhoudelijke projecten.

Wijkraad Oost adviseert u verder

- ondersteuning voor alle initiatieven te beperken tot maximaal drie opeenvolgende jaren. Daarbij is het wel raadzaam om alvast te overwegen op de reguliere gemeentebegroting ruimte te maken voor activiteiten die door bewoners zijn opgestart en die de gemeenteraad zo belangrijk vindt dat ze niet mogen eindigen als ondersteuning uit het Initiatievenfonds eindigt.

Namens Wijkraad Oost,

Maikel Leoy, voorzitter

